

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 07.02.2001
KOM(2001) 67 endelig

**KOMMISSIONENS MEDDELELSE
TIL EUROPA-PARLAMENTET**

Særlig ramme for bistand til traditionelle AVS-bananleverandører

(Rådets forordning 856/1999)

Kommissionens rapport for

2000

1. INLEDNING

Traditionelle AVS-bananleverandører blev favoriseret under Lomé-konventionen, hvor de blev forsikret, at deres adgang til det europæiske marked ikke ville blive ringere end hidtil. Forsikringen blev givet ved forordning (EØF) nr. 404/93 i form af toldfrie landespecifikke mængder. For at hjælpe de traditionelle AVS-lande med at tilpasse sig nye markedsvilkår som følge af gennemførelsen af forordning (EØF) nr. 404/93, blev der indført en særlig støtteordning ved Rådets forordning (EF) nr. 2686/94 af 31. oktober 1994 og budgetpost B7-5023, der havde til formål at hjælpe landene med at øge produktiviteten. Denne ordning udløb i slutningen af 1998, men udbetalingerne finder fortsat sted. Ordningen blev evalueret i 1999.

Konklusionen i den afgørelse, der blev truffet i 1997 af WTO-Instansen til Bilæggelse af Tvister, var, at Kommissionens importordning ikke var helt i overensstemmelse med WTO.

Som følge heraf indførte EU ændringer til importordningen den 1. januar 1999¹. Den reviderede ordning gav fortsat de traditionelle AVS-producenter toldfri adgang, men for en samlet mængde for AVS-landene på 857 500 tons.

Der blev stillet spørgsmålstegn ved visse aspekter af den nye ordning i WTO i 1999, og USA indførte efterfølgende handelssanktioner på 191,4 mio. USD pr. år på eksport fra EU til USA.

For at støtte de pågældende AVS-lande i deres forsøg på at tilpasse sig de nye markedsvilkår, blev der indført en ny særlig ramme for bistand (SFA) i 1999.

2. JURIDISK GRUNDLAG FOR DEN SÆRLIGE RAMME FOR BISTAND

Rådet forordning (EF) nr. 856/1999 om en særlig ramme for bistand til traditionelle AVS-bananleverandører² blev vedtaget den 22. april 1999. Med forordningen gives økonomisk og faglig bistand til 12 AVS-lande, idet der tages højde for de ændrede afsætningsordninger for bananer i Europa som følge af ændringerne til den importordning, der blev indført den 1. januar 1999.

Kommissionens forordning (EF) nr. 1609/1999³ om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning blev vedtaget den 22. juli 1999.

I Kommissionens afgørelse af 30. september 1999⁴, som blev offentliggjort den 30. September 1999, fastsættes de beløb, der er til rådighed i 1999 over den særlige ramme for bistand, til i alt 45 mio. EUR. Kommissionen traf endnu en afgørelse den 18. juli 2000 om budgetposten (44,5 mio. EUR).

---

¹ Rådets forordning (EF) nr. 1637/98 om ændring af forordning (EØF) nr. 404/93 om den fælles markedsordning for bananer.

² EFT L 108 af 27.4.1999, s. 2.

³ EFT L 190 af 23.7.1999, s. 14.

⁴ EFT L 280 af 30.10.1999, s. 122.

Formål

Det overordnede formål med bistandsprogrammet er at gøre de traditionelle AVS-bananleverandørens produktion mere konkurrencedygtig. Med Rådets forordning sigtes der på at opnå dette ved at finansiere projekter, som *bl.a.* har til formål at øge produktionen af bananer. Der gives også støtte til diversificering i de tilfælde, hvor der ikke kan forventes nogen bæredygtig forbedring af konkurrenceevnen i banansektoren. Hvorvidt støtten er berettiget beregnes ud fra en formel for konkurrenceefterslæbet.

Rapportering

Ifølge artikel 9 i Rådets forordning skal Kommissionen senest den 31. december 2000 og derefter hvert andet år sende Europa-Parlamentet og Rådet en rapport ledsaget af eventuelle forslag om denne forordnings virkemåde. Denne rapport er en følge af bestemmelsen.

3. MARKEDET

Med hensyn til forbrug domineres verdensmarkedet for bananer af USA og EU, som hver forbruger mellem 3,5 mio. og 4,0 mio. tons bananer om året. USA importerer praktisk talt alt, mens EU importerer ca. 80% (de øvrige 20% kommer fra producenter i Fællesskabet). Hvad angår produktionen dækker Latinamerika hele det amerikanske marked og 80% af EU's import, mens AVS-producenterne dækker de resterende 20%. På grund af bestemmelserne om at begrænse udbudet i EU's bananordning er markedspriserne i EU næsten dobbelt så høje som i USA og Østeuropa.

Ved indførslen til EU er der stor forskel på priserne for latinamerikanske bananer (558 EUR pr. t i 1999) og AVS-bananer til en gennemsnitspris på 620 EUR pr. ton, og Windwardøerne alene med 745 EUR pr. ton. Tallene giver en idé om, hvor ulige konkurrencen er mellem leverandører fra Latinamerika og AVS-landene, og om de produktivitetsforbedringer, der søges opnået gennem den særlige ramme for bistand.

Bananpriserne faldt i 1999 hovedsageligt som følge af rigelige forsyninger på verdensmarkedet og en ringe stigning i efterspørgslen på de nye markeder i det tidligere Sovjetunionen og Kina. I løbet af 2000 var der et usædvanligt fald i bananpriserne, som lå på 307 USD pr. ton i USA i juli og 622 USD pr. ton i Europa i juni. Selv om der må påregnes et vist udsving i priserne i løbet af året, nåede de kun op på 62% af gennemsnitsprisen for 1998.

En lille del af prisfaldet på det europæiske marked kan skyldes ulovligt udstedte licenser til import af ecuadorianske bananer i Syditalien. Den 9. juni 2000 opdagede en gruppe af italienske embedsmænd og OLAF's kontrollører, at der var blevet forelagt 101 falske importcertifikater med henblik på svigagtigt at indføre over 160 000 tons bananer i Fællesskabet siden marts 1998.

4. ÆNDRING AF EU-ORDNINGEN SOM FØLGE AF WTO-AFGØRELSERNE

Efter indgående drøftelser med de berørte parter fremsatte Kommissionen et forslag for Rådet om ændring af forordning (EØF) nr. 404/93 i november 1999. Forslaget omfattede en overgangsordning med toldkontingenter, hvor der fastsættes tre kontingenter forud for indførelsen af en ordning med en toldsats alene, der træder i kraft senest i 2006. Det fremgik tydeligt af drøftelserne med tredjepart, at en ordning med forvaltning af kvoter, hvor

fordelingen af importlicenser baseres på de traditionelle handelsmønstre med en historisk referenceperiode, var den foretrukne løsning.

Efter måneder med intense drøftelser så det ud til, at en toldkontingentordning, hvor tildelingen af licenser baseres på baggrund af tidligere resultater eller auktion, ville være vanskelig at opnå, og at diskussionerne om en historisk referenceperiode var gået i hårdknude. Kommissionen foreslog derfor i sin meddelelse til Rådet i juli, at den skulle færdiggøre undersøgelserne af kvoteforvaltningen efter først-til-mølle-princippet. Det godkendte Rådet, og i oktober 2000 forelagde Kommissionen endnu en meddelelse for Rådet, hvoraf det fremgik, at den havde vurderet først-til-mølle-princippet og fandt det en mulig løsning. Kommissionen fremsatte forslag om adskillige ændringer af forslaget fra november:

- Der fastsættes en maksimumstold på 300 EUR pr. ton for det tredje kontingent (i stedet for at fastsætte tolden efter licitation, som det oprindeligt blev foreslået i november 1999)
- Maksimumpræferencen for AVS-lande øges fra 275 EUR pr. ton til 300 EUR pr. ton
- Kommissionen kan nedsætte den maksimale toldsats i det tredje kontingent.

Meddelelsen blev behandlet på Rådets møde (generelle anliggender) den 9. oktober 2000 i Luxembourg. Rådets formelle holdning forventes, når Europa-Parlamentet har afgivet udtalelse. Den Blandede Parlamentariske AVS/EU-Forsamling udarbejdede en resolution om reformen af EU's bananordning på mødet i Bruxelles den 9. til 12. oktober.

5. BUDGETPOSTEN FOR 1999

I den første halvdel af 1999 forberedte 9 ud af de 12 bananproducerende AVS-lande en landestrategi, som blev forelagt EUF-udvalget til orientering. Somalia var ikke i stand til at forelægge en strategi eller et investeringsforslag på grund af interne vanskeligheder og mangel på en national myndighed. Madagaskar var ikke i stand til at forelægge en strategi eller et investeringsforslag grundet arbejdspresset på den nationale anvisningsberettigedes kontor. Strategipapiret for Kap Verde ankom for sent på året, til at de administrative procedurer kunne afsluttes i tide. Efter omhyggeligt at have gjort hensynet til behov og effektivitet op omfordelte Kommissionen 1 100 000 EUR mellem Côte d'Ivoire (600 000 EUR) og Grenada (500 000 EUR) i november 1999. Efter EUF-udvalgets henstillinger er der modtaget og godkendt forslag fra 9 lande i 1999 til et samlet beløb på 44,5 mio. EUR (se tabel 1).

Kommissionen undertegnede 8 ud af 9 finansieringsaftaler for 1999 den 27. august 2000. Finansieringsaftalen med Côte d'Ivoire forventes undertegnet i november, når Kommissionen og de nationale myndigheder med ansvar for procedurespørgsmål har afsluttet deres dialog om, hvilken rolle henholdsvis den nationale anvisningsberettigedes kontor (NAO) og Banansammenslutningens (OCAB) skal spille.

6. BUDGETPOSTEN FOR 2000

Efter meddelelsen af 4. april om de vejledende tildelinger pr. land for 2000 indkom 11 finansieringsforslag inden udgangen af maj. Kun Somalia fremsatte intet forslag. Den Fælles Tjeneste for Eksterne Forbindelser (SCR) kunne af proceduremæssige grunde ikke godkende Madagaskars forslag om at benytte midlerne til diversificering på grundlag af et eksisterende aftalememorandum vedrørende Stabex.

Eftersom Somalia og Madagaskar således ikke var berettiget til midler under budgetposten for 2000, kunne der omfordeles et beløb på 1,6 mio. EUR. Den 11. oktober besluttede Kommissionen at sætte 400 000 EUR til side til konsulentbistand i forbindelse med overvågningsarbejdet, og at tilføje yderligere ressourcer til Belize (400 000 EUR), Saint Vincent (250 000 EUR), Cameroun (200 000 EUR), Kap Verde (100 000 EUR) og Côte d'Ivoire (250 000 EUR) på baggrund af effektiviteten og evnen til at bruge midlerne effektivt inden for den givne tidsramme.

EU-udvalget vil vurdere de 10 finansieringsforslag i oktober, november og december, og derefter vil der blive truffet en beslutning for alle 10 lande ved udgangen af 2000 for et samlet beløb på 44 075 000 EUR, hvoraf 400 000 EUR skal bruges til konsulentbistand i forbindelse med overvågningsarbejdet (se tabel 1).

7. ØGET KONKURRENCEEVNE ELLER DIVERSIFICERING?

I kraft af Rådets forordning kan modtagerlandene benytte midlerne til teknisk og økonomisk bistand til at forbedre konkurrenceevnen i banansektoren eller til at fremme diversificering i de tilfælde, hvor en forbedring af konkurrenceevnen i banansektoren ikke er bæredygtig. Det fremgår af modtagerlandenes strategier, at de fleste i praksis har valgt at forbedre konkurrenceevnen i banansektoren selv med den stigende usikkerhed, der omgiver EU's fremtidige bananordning. Ifølge evalueringen af den tidligere budgetpost har Côte d'Ivoire og Cameroun de bedste chancer for at konkurrere med omkostningerne i Costa Rica eller Ecuador⁵.

Det er kun Windwardøerne, der har tildelt særlige midler til diversificering (både hvad angår landbrug og økonomi), og for Saint Lucias vedkommende til social genopretning for de producenter, der må opgive produktionen. Det bør bemærkes, at Windwardøerne har modtaget betydelige Stabex-midler, som tidligere er blevet brugt på at forbedre produktiviteten i banansektoren, og senere på diversificering og social genopretning. Cameroun, Belize og Côte d'Ivoire har afsat penge til forbedring af plantagearbejdernes sociale vilkår.

Kommissionen har bedt AVS-landene om at tage deres strategier op til fornyet overvejelse med henblik på at anvende flere af midlerne under den særlige bistandsramme på diversificering på grund af de faldende bananpriser og den ringe udsigt til bedre priser fremover.

8. UDBYGNING AF DE ØKONOMISKE OG FINANSIELLE ANALYSER

Utilstrækkelige økonomiske og finansielle analyser har været et fælles træk ved finansieringsforslagene. Det er *bl.a.* derfor, at det er vanskeligt at træffe en kvalificeret afgørelse om, hvordan investeringsmidlerne skal fordeles mellem de forskellige lande og sektorer.

For at afhjælpe situationen er der udarbejdet opgavebeskrivelser for konsulentvirksomheden, som skal forbedre de økonomiske og finansielle analyser, først i Jamaica og Cameroun og senere i alle de vigtigste modtagerlande. Som noget usædvanligt vil der i analysen indgå en

---

⁵ *Evaluation of EU Assistance to ACP Banana Producers under Regulation 2686/94*, Nordic Consulting Group/University of Birmingham/Synergie, January 2000. (En evaluering af EU's bistand til AVS-bananleverandører i henhold til forordning 2686/94).

vurdering af de fremtidige markedsvilkår for AVS-bananleverandører set i lyset af de ændringer, der vil blive foretaget af EU's bananordning som følge af Kommissionens forsøg på at nå frem til en ordning, der er i overensstemmelse med WTO-reglerne.

9. OVERVÅGNING

For at få sammenlignelig og løbende information om eventuelle fremskridt og for at give task force et fornuftigt grundlag for at udtale sig om, hvorvidt tildelingerne til sektorer eller lande skal ændres, vil der i 2000 blive indgået kontrakter med konsulentvirksomheder, som i en periode på indledningsvis to år skal aflægge de større modtagerlande besøg. I samråd med de pågældende delegationer fra Kommissionen rapporterer de eventuelle forbedringer i produktiviteten og afsætningen af bananer. De vil om nødvendigt også vurdere, hvilke fremskridt der er sket i forbindelse med diversificeringen. Der er fastsat en økonomisk ramme for konsulentbistanden i Kommissionens afgørelse for 2000.

10. KONKLUSION

Kommissionen konkluderer, at den særlig ramme for bistand, der er fastsat i Rådets forordning (EF) nr. 856/1999 gennemføres i overensstemmelse med gennemførelsesbestemmelserne i Kommissionens forordning (EF) nr. 1609/1999.

Det er for tidligt at vurdere virkningen af SFA-støtten på bananproduktiviteten og/eller diversificeringen i de pågældende lande, men der er truffet forholdsregler til, at virkningen vil blive omhyggeligt vurderet af de omtalte konsulentvirksomheder.

TABEL 1
BUDGETPOST FOR BANANER B7-8710
TILDELINGER PR. LAND 1999 OG 2000
pr. 2. oktober 2000

Budgetpost B7-8710				
<i>Særlig ramme for bistand til traditionelle AVS-bananleverandører</i>				
	Oprindelig tildeling	Revideret tildeling	Oprindelig tildeling*	Revideret tildeling
	1999	1999	2000	2000
	EUR	EUR	EUR	EUR
Afrika				
Cameroun	6.200.000	6.200.000	5.500.000	5.700.000
Kap Verde	500.000		500.000	600.000
Côte d'Ivoire	4.100.000	4.700.000	4.100.000	4.350.000
Madagaskar	500.000		500.000	0
Somalia	600.000		1.100.000	0
subtotal	<i>11.900.000</i>	<i>10.900.000</i>	<i>11.700.000</i>	10.650.000
Caribien				
Jamaica	5.300.000	5.300.000	5.300.000	5.300.000
Belize	3.100.000	3.100.000	2.700.000	3.100.000
Saint Lucia	8.500.000	8.500.000	8.875.000	8.875.000
Saint Vincent	6.100.000	6.100.000	6.200.000	6.450.000
Grenada	500.000	1.000.000	500.000	500.000
Dominica	6.500.000	6.500.000	6.500.000	6.500.000
Surinam	3.100.000	3.100.000	2.700.000	2.700.000
subtotal	<i>33.100.000</i>	<i>33.600.000</i>	<i>32.775.000</i>	33.425.000
overvågning				400.000
I alt	45.000.000	44.500.000	44.475.000	44.475.000
* godkendt af Kommissionen den 18. juli 2000 E/2000/1055 - C(2000)1993 Kommissionens afgørelse om fastsættelse af de beløb, der er til rådighed i 2000 over den særlige ramme for bistand til traditionelle AVS-bananleverandører				